

VOITTO OLAVI LEINO

VOITTO MIELESSÄ

KOHTI HYVÄÄ ELÄMÄÄ

VOITTO MIELESSÄ

Olavi Leino

Kansikuva: Pa`Le & O`Le

Päällys ja taitto: BoD - Books on Demand

Kustantaja: Bod – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Bod – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978 951 568 225 3

VOITTO OLAVI LEINO

VOITTO MIELESSÄ

KOHTI HYVÄÄ ELÄMÄÄ

Sydämelliset kiitokset Petterille, Jarille ja Palelle tuesta ja
tekstin oivaltavasta oikolukemisesta sekä Palelle,
rakkaalle vaimolleni, erityisestä kannustuksesta ja
rohkaisusta.

SISÄLLYS

LITORINAMEREN POHJALTA PONNISTUS 7

Halu paljastaa maailman vaarallisin eläin 7

Elämänmullistus 12

Lapsuus 28

Suomen saastunein paikkakunta 39

Joka pojalla on siivet kantapäissä 44

Poika tehtaan varjoista 56

Töitä tein töitä tein töitä tein 61

Ihmiskokeita 68

Pielisjokeen mä itken mun kyyneleet 73

Outoja kohtaamisia 80

ALKUKIIHDYTYS TÄYSILLÄ 85

Tutkinto ja kahleet 85

Juopumisia 93

Kikkelit ja lapsia 97

Vunukka 105

Virka ja Duo Improvisatsos 111

Pielisensuunkatu 118

Vankilaan 130

Salkku ja solmio 134

Paraneminen 145

TAKASUORAN TAKTIikka 152

Kaikki on mahdollista 152

Tunteilla voittoon 155

Syöpä 164

Syyllisyys ja häpeä 168

Intui tiolla puhdistus 176

Hylkään ja heittelen pois 184

Kehon skannaus 190

VOITON AVAIMET LOPPUSUORALLA 196

Aivot rakastaa räsitystä 196

Liikuntaa, lepoa, ravintoa ja hyvä mieli 199

Energiavarastot täyteen 209

Meren pinnalle 213

Verhon takana

Loin tähän hetkeen kokonaisen
maailman.

Siirsin mieleni valokuvat sanoina eteeni.
En enää ollutkaan tavallinen Voitto, vaan toinen
Voitto
tarinoitten takana.

Olin astunut kirjani sivuille luvatta.
Mutta nyt hän itse lukee minulle
tätä sivua ääneen.

Näen miten hän liittää maailmojen yllä.
Sinne jonnekin hänen on vielä
mentävä.

Istun jännittyneenä.
Tiedän, että minulle
on tapahtunut jotain peruuttamatonta.

LITORINAMEREN POHJALTA

PONNISTUS

HALU PALJASTAA MAAILMAN VAARALLISIN ELÄIN

Seison alushoususillani kunnantalon aulassa, tiiviissä rivissä muiden 17 -vuotiaiden kanssa. Odotan asennossa, pelokkaana koska huudetaan minun nimeni. Huudetaan. Kukaan ei astu askelta eteen ilmoittautuakseen. Tunnelma on jäätävän hiljainen. Piinallinen odotus. Sitten vääpelin karjaisu, nyt uudelleen sotilaallisen voimallisesti: VOITTO Leino. Ymmärrän pitkällä viiveellä, että minun pitää nyt ilmoittautua, vaikka nimeni on Olavi. Astun askeleen eteen: täällä. Häpeällinen hetki ja alku sotilasuralle. Jota sitten ei tullutkaan. Synnyin samana vuonna kuin Havukka-ahon ajattelija ja taisin saada sieltä suunnalta paremmat eväät kuin koskaan olisin militanteilta saanut. Vai olinko se minä? Jospa päässäni on joku, mutta se en ole minä. Sillä minä, joka havahdun toimintaan aamulla kun herään, on vain pieni osa sitä, mitä aivoissani on tekeillä. Aivot puuhailevat omiaan. Suurin osa niiden operaatioista on tietoisesti mieleni yläpuolella. Minällä ei ole niihin pääsyä. Aivot keräävät tietoja ja

ohjailevat käytöstäni, kerättyjen tietojen perusteella. On yksi ja sama, onko tietoisuus mukana päätöksenteossa. Ja useimmiten se ei ole. Minä kuitenkin aion kirjoittaa tämän kirjan.

Miten minusta tuli tällainen, tarkkailija, kuten hyvät veljeni luonnehti. Sisäänpäin vai ulospäin kääntynyt tarkkailija, sitä he eivät tarkentaneet. Olivat silti väärässä. Siksi kirjoitan. Kerron mitä olen matkallani tehnyt. Haluan vastata pitkän kaavan mukaan. Väitän, että tarkkailija on epäonnistunut tulkinta. Minulla on havaintoja itsestäni valokuvin ja kirjoituksin. Minulla on kokemuksia jotka muistan. Siksi minulla on myös muistoja. Muistot ovat tietoisuutta itsestäni. Erilaiset muistot liittyvät aivojen eri osiin ja tuntuvat eri puolilla kehoa. Muistot ovat muovanneet minut tällaiseksi ja muovaavat koko ajan lisää. Elokuvan Memento päähenkilöllä on anterogradinen amnesia eli hän ei muista mennyttä. Katson sitä ymmälläni. Kuinka hän rakentaa itseään ilman muistoja? Miten hänen tietoisuutensa muuttuu, kun tietoisuuden ongelma kiteytyy kysymykseen: millaista on olla minä tai se hän?

Yritän ratkaista kysymyksen kirjoittamalla itsestäni. Siitä, kuinka elin omalla tavallani vapaana, sitoutumattomana. Saatoin silti seurata maailmaa valppaana ja kommentoida sitä. Olin sitoutunut puolustamaan vapautta. Kirjoittaminen on kuuntelemista, tapa miellyttää. Se on myös sisäistä vinkunaa, järjestyksen etsimistä tunteiden kaaoksessa. Oman elämäni rataakierroksesta olen juossut jo

325 metriä. Olen voittanut elämässäni niin paljon, että nyt haluan loppusuorani 75 metriä kävellä ja katsoa millainen kierros tuli tehtyä. Maaliin ei ole kiirettä. Ainahan pitää olla sen verran ilikurinen, että juoksee maalinauhan ali ja kaarteeseen verran tuulettaa. Siellä näkyy 100 vuoden rajapyykki.

Haluan jakaa tarinani, toivoen että sillä voin antaa lukijoilleni voimaannuttavia, toivoa antavia ajatuksia, rohkeutta tarttua itseensä, eksyä ja löytää yhä uudelleen. Kirjoittaminen on maailman ja maailmojen hahmottamista. Kirjoittamisella pyrin antamaan jotain itsestäni, se on kädenojennus. Lukeminen on sisäänhengittämistä, kirjoittaminen uloshengittämistä. Se on avunhuuto, kuten Maria Peura sanoo. Se on avoin tapa taistella. Haluan paljastaa epäkohtia ja vajavaisuuksia itsestäni ja meistä tavallisista ihmisistä yleensä. Esitellä kompasteluissani saatuja haavoja ja parantuneiden arprien tuomaa vahvuutta. Motiivini on herättää halu muutokseen, että ajaisimme kestäviä asioita kasvun ihmeen kokemiseksi. Että valmistautuisimme yllätyksiin, jotka löytyvät lähempää kuin osaamme kuvitella. Se voisi tapahtua kuvailemalla oman elämäni ravinnon lähteet, oma todellisuuteni, muuttuneet totuudet elämäni varrella. Tärkeimpänä kaikista kohtaamani ihmiset.

Muitakin syitä kirjoittamiseen löydän helposti. Lapset ja vunut eli lapsenlapset. Jospa hekin saisivat mahdollisuuden nauttia

elämästään ilman sotia, kuten minun onnekas sukupolveni. Ja että maapallollamme pystyttäisiin elämään nauttien niistä monista hienoista asioista, joita on kehitetty. Ilmasto lämpenee. Se on fakta, tosiasia. Sen seurauksena meillä on kiire yrittää vaikuttaa maapallomme tilaan. Vähintään 20 miljoonaa ihmistä kuoli nälkään ja sen aiheuttamiin kulkutauteihin kuivuuskausien seurauksena 1800-luvun aikana. Nykyään 200 miljoonaa ihmistä elää maanviljelyn marginaalialueilla nälänhädän uhan alaisina. Metsien hävittäminen riisuu maapalloa paljaaksi. Maapalloa nyt asuttavista kuudesta miljardista ihmisestä sadatmiljoonat elävät yhä sadekaudesta sadekauteen, aivan kuten kivikauden ja pronssikauden viljelijät elivät Euroopassa 5000 vuotta sitten. Voi vain kuvitella kuolonuhrien määrää tulevana aikana. Miljoonat kuolleet Irlannin perunaruttoepidemiassa tai kymmenet miljoonat Intiassa monsuunisateiden poisjäämisen seurauksena, haalistuvat merkityksettömiksi. Viivytystaistelua tämä kirjainten hakkaaminen on, mutta lapsillemme sillä on merkitystä. Tilanteeseen voi yrittää vaikuttaa, mutta laivamme kurssia on muutettava pian. En suostu olemaan hiljaa. Puhumattomuus ei johda mihinkään. En ole yksin. Joskus sanojakin väkevämpiä ovat kuvat. Demokratian etulinjassa kulkevat pilapiirtäjät paljastavat viivoillaan hallitusten, diktaattoreiden ja uskonnollisten johtajien hävyttömän korruption ja mädännäisyyden. Yritän kirjoittaa samaan suuntaan heidän kanssaan.

Koen miellyttäväksi velvollisuudekseni kertoa, mitä olen oppinut elämässä, mistä hyvä elämä rakentuu ja mihin ilmiöihin ja merkkeihin ihmisen on syytä havahtua. Kertoa vaihtoehdosta. Tälle planeetallemme suurin riski on maailman vaarallisin eläin, ihminen itse. Ydinvoimaa ja hiukkasia vaarallisempia ovat omat elintapamme. Elintavat ja tavat ratkaisevat elämämme. Olemme itse itsellemme suurin uhka. Olemme hukanneet itsemme ja eksyneinä kuljemme toisten eksyneiden mukana. Elämmekö omaa elämäämme vai jonkun muun tai muiden? Onko sivustakatsojan rooli sittenkään sivussa, syrjässä elämistä? Paremminkin pitää kysyä, onko joukkojen seassa eläminen joukkojen vankina elämistä, muurielämää? Massan mukana toisten samankaltaisten joukossa ajautuu yhteiseen visioon, jota ei ole päätetty missään. Sinne on ajauduttu kuin tukit sumppuun. Siksi sivustakatsoja, rannalla seisoja, näkee enemmän. Bodinin tarina lääkäristä valaiskoon asiaa.

Olipa kerran lääkäri ja biokemisti, jotka olivat kävelyllä järven rannalla. Yhtäkkiä joku huusi apua kaukaa vedestä. Lääkäri tempaisi pikkutakin yltään, hyppäsi veteen ja pelasti hukkuvan. Kun tilanne oli rauhoittunut, veden varaan joutunut saanut asianmukaisen avun ja lääkäri kuivaa ylle, miehet jatkoivat kävelyään järven ympäri. Heillä oli paljon puhuttavaa. Mutta kun he olivat tulleet samaan kohtaan kuin edellisellä kierroksella, järveltä kuului taas avunhuutoja. Tällä kertaa

hätään oli joutunut yhden ihmisen sijasta kaksi. Lääkäri, joka oli heistä kahdesta toimintakykyisempi, sanoi biokemistille: Okei, minä pelastan vasemmanpuoleisen ja sinä oikeenpuoleisen. Lääkäri ui veteen. Mutta kun hän tuli rantaan ensimmäistä uhria raahaten, biokemisti ei ollut saanut yltään edes pikkutakkiaan. Lääkärillä ei ollut paljon sanottavaa, vaan hän hyppäsi uudestaan veteen ja veti rantaan myös toisen veden varaan joutuneen. Jälkeen päin hän tietenkin kysyi biokemistiltä, miten tämä saattoi olla niin moraaliton ja vain seisoa siinä tekemättä mitään hädänalaisen auttamiseksi. Mitä sinä oikein ajattelit, lääkäri ihmetteli. Biokemisti vastasi: mietin tässä vain, kuka noita ihmisiä mahtaa paiskoa järveen juuri täällä. Vaistonvaraisesti on helppo pitää lääkäriä sankarina ja paheksua biokemistiä. Mutta onko sittenkään itsestään selvää, kumpi heistä pelastaa ajan oloon enemmän ihmisiä? Entä jos biokemisti todella keksii syyn ja voi siten estää sen, ettei seuraavalla kerralla veden varaan joudu neljä, sitä seuraavalla kahdeksan henkeä. Silloin hänestä tulee suuri pelastaja.

ELÄMÄNMULLISTUS

Näitä pohdin. Sitten luin kirjan, ihan vain nimen takia. Mutta se olikin vasta alkusoiton ensimmäiset tahdit. Sysäys, kevyt tuuppaus,

herätys tai vain oikeassa kohdassa pyyntö pysähtyä ja katsoa ympärilleen. Elämänmullistava taika. No, siivouksen, mutta kirjan nimestä kuohahti kaksi raikkaan kuplivaa sanaa: elämänmullistava ja taika. Taikatemppuja rakastavana esiinnyn innolla taikuri-pappana vunuksille ja tilaisuuden tullessa muillekin lapsille. Peukalon katkaiseminen on yksi bravoureistani. Hämmästyttää aina, kuten lantin hävittäminenkin. Taikurin hattu, tuo erinomainen lastenkirja, avattiin työkaluksi ja teatteriesitykseksi, kun tuli aika paljastaa temppuja yleisölle. Taika toimi vieden katsojat heti ihmeiden maailmaan. Elämänmullistava -sanaa kääntelin kädestä toiseen kuin hehkuvaa hiiltä, haluamatta luopua siitä. Jokin siinä poltteessa viehätti.

Ovelasti kirjoitettu puhdistusopas vei ajatukseni yllättäin pois kodin siivouksesta kohti omia tahroja itsessäni ja syvemmälle elämänpohdintoihin. Voisiko tämän vanhan pään ja kehon siivota terveemmäksi? Siivoamalla asenteen muutos. Tuo kortti on katsottava, muutosriski otettava. Siinä pelissä voi hävitä tai voittaa. Molemmat vaihtoehdot aloittavat uuden vaiheen elämässä. Panoksien pitää olla kovat, kun kyseessä on terve elämä. Avopokassa täytyy ottaa riskejä, puhua ja kuunnella, katsoa pelikavereita silmiin ja pelattava vain omilla korteillaan. Olin aloittanut elämäntaparemontteja ennenkin, sillä tiesin, että terveyttä uhkaa ympäristöriskejä enemmän esimerkiksi tupakointi, joka on todellinen tappaja. Tupakassa on 5000 erilaista

myrkkyä, joista 56 on todettu aiheuttavan syöpää. Tupakan savussa on radioaktiivisen polonium-210:n, lyijyn ja arseenin kaltaisia myrkkyjä. Kemiaa ja biologiaa lukeneille tämä tieto aiheuttaa kiusallista pelkohikeä. Passiiviselle tupakansavulle altistumisen tappavat vaikutukset on tieteellisesti osoitettu. Tupakointi altistaa kaikille sairauksille, mitä auringon alla tunnetaan. Siitä ei tarvitse väitellä. Se on yhtä totta, kuin että Maapallomme kiertää Aurinkoa.

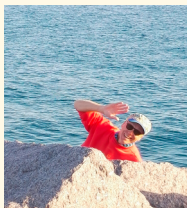
Marie Kondo puhuu tavarain ja kodin siivouksesta, tavaroiden uudelleenjärjestelystä. Innostun aiheesta mutta vaihdan tavarain tilalle itseni. Koti alkaa olla kunnossa, nyt on oman pään vuoro. Halu parantaa elämäntyyliä ja -asennetta, tulee konnari-tekniikan myötä ja seurauksena, jos niin haluaa. Haluan ehdottomasti. Kirjoitan ihmisen itsensä uudelleen järjestelystä. Tutkimuskohteeksi valitsen ihmisen, jonka kanssa olen ollut kauimmin tekemisissä, itseni. Elämään vaikuttamisesta puhutaan jo päiväkodeissakin eri nimillä. Lapsille opetetaan itsesäätelyä, jolla tarkoitetaan itsensä tarkkailua tai hallitsemista, siivoamista, tunteista puhumista. Puhutaan päästä, kehosta ja ihmisestä. Tämän päivän lapset päässevät helpommalla kuin me, jotka joudumme korjaamaan ja pois oppimaan vanhasta ennen uuden oppimista. Nyt tiedämme enemmän, mutta tarttuuko tieto meihin? Miksi itsensä kohtaaminen on niin vaikeaa? Onko toisten kohtaamisessa sama mekanismi? Onko menossa taas aivojen huijaus?

Kauan aikaa sitten tein päätöksen kirjan kirjoittamisesta. Päiväkirjani todistavat, että olen nauttinut kirjoittamisesta ja piirtämisestä aina. Kynä viihtyi kädessäni paremmin kuin pensseli. Rikkihappotehtaan A7-kokoinen almanakka ja päiväkirja vuodelta 1966 on sinisellä kuulakärkikynällä kirjoitettu niin tiiviisti, että sitä joutuu nyt lukemaan suurennuslasin avulla. Viimeksi lupasin veljilleni kirjoittaa elämäni tapahtumista. Tässä asiassa olin pettänyt useasti itseni ja aiemmin isäni. Veljilleni päätin olla uskollisempi. Sitten. Tuo konnari liukui kirjoituspöydälläni jostain. Rakas syyllinen liikkuu tässä lähellä. Kuului lähtölaukaus. Olin satoja kertoja asettunut lähtöviivan taakse. Paikoillanne! Pieni kyyristyminen starttiin. Valmiit! Odotus liikkumatta, ja pistooli laukeaa. Kaikki peliin, nyt ei leikitä. Nyt mennään täysillä. Antautuminen konnarille osoittautui kohtalokkaaksi.

Heitimme pois paljon vaatetta, kirjoja, huonekaluja, käyttöesineitä, keittotarvikkeita, saatuja lahjoja, lehtiöitä. Mutta risaiset päiväkirjat eivät suostuneet vielä lähtemään. Raivokkaan siivousriehumisen ansiosta ne lensivät laatikon perältä kirjoituspöydälle. Olin niiden jäljellä olevien suhteen armollinen. Monet niistä niin synkkäsieluisia, että muistan vieläkin tunnelmat tuoksuineen. Pitkän matkan hintana muutamat päiväkirjat olivat kadonneet takasuoran kaatumisissa. Aina olin noussut ja jatkanut.

Viren oli jo maalissa voittajana. Minä jatkoin kompuroimista ja kaatuilua. Putosin useimmiten jaloilleni. Pena kommentoi Kikkelikokouksessa, josta kerron myöhemmin, että Olli se putoaa aina jaloilleen. Olisiko telinevoimistelu auttanut hieman myös psyykkisen tasapainon hallintaan. En tiedä sillä putosin päällenikin ja pahasti. Hukkasin itseni monta kertaa mutta joku minut aina löysi, kun itselläni oli kartta ja kurssi hukassa. Taluttajat olivat usein naisia. He osasivat puhua. Parhaat miesystäväni osasivat kuunnella ja tarjota oluen.

Raaka mullistus päässäni lähti liikkeelle. Vyöryä ei voinut enää estää. Päätös kirjoittamisesta odotti tätä pientä sysäystä. Kelikin sattui olemaan sopiva. Näen itseni lumen seassa laskettelemassa tuon vyöryn mukana vauhdista nauttien, mutkitellen oudolla tyylilläni. Miten minusta tuli tällainen? Intohimo tutkia kirjoittamalla historiani sitä kuvaa, jonka muut näkevät minussa ja kuinka itse näen itseni. Se on hallitsematonta himoa, vimmaa ja toivottavasti tervettä ahneutta. Sillä tarkoitan innokkuutta ja kiihkeyttä parantaa itseä ja maailmaa olemalla äänessä, kirjoittamalla, laulamalla, näyttelemällä, tanssimalla. Mahanpohjassa samanlainen ihana tunne, kuin isäni Lassen ajaessa Kullaan Paluksentien jyrkkiä ylä- ja alamäkiä ja juuri huipulla pudotti kaasun pois... aaahhuu. Munaskuissa tuntui ja tuntuu nytkin. Pelkkä ajattelu. Aivot huijaavat minkä kerkiävät, enkä pane vastaan, kouristava tunne hieroo kutkuttavasti.

Voitto Olavi Leino kertoo elämäntarinansa kautta niistä valtavista mahdollisuuksista, mitä oman elämän järjestely voi antaa. Voimme vaikuttaa ratkaisevalla tavalla omaan hyvinvointiimme, hylkäämällä ja heittämällä pois kaikki tarpeeton. Leinon konmaritus perustuu omiin ratkaisuihin ja tekoihin. Elämän tulee tuottaa iloa.

Voitto Olavi Leino, lastentarhanopettaja, Filosofian maisteri, Kasvatustieteen tohtori, eläkeläinen, steppaava pappa ja energiahoitaja, on syntynyt 1952 Harjavallassa. Hän asuu vaimonsa kanssa Itä-Suomessa Pielisjoen mutkassa. Osan vuodesta he nauttivat eläkepäivistä Atlantin rannalla.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi